

So staronovým vedením

Levická regionálna poľnohospodárska a potravinárska komora si zvolila nové vedenie. Na čele tejto aktívnej komory bude aj v ďalšom období Milan Halmeš.

V Predstavenstve Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Levice bude pracovať 11 zástupcov tamajších podnikateľských subjektov vrátane predsedu a dvoch podpredsedov. Za podpredsedu regionálnej komory pre potravinárstvo a služby bol zvolený Vladimír Tamaškovič. Druhým podpredsedom RPPK za prvovýrobu je Peter Repiský.

Ukázala sa sila komory

Valné zhromaždenie Levičanov sa uskutočnilo týždeň po veľkom celoslovenskom proteste, ktorý zorganizovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a do ktorého sa príkladne zapojili aj levickí poľnohospodári. Staronový predseda levickej komory Milan Halmeš pred delegátmi vyzdvihol silu komory.

„Počas protestu sme naplno ukázali, aká je komora. Ukázalo sa v priamom prenose, že komora nie je len veľké predstavenstvo, ale najmä regióny a v nich členovia. Na tom by sme mali stavať v najbližšom období. Preto je tu namieste diskusia o jednotnosti nielen komory, ale aj ďalších samosprávnych organizácií,“ uviedol Milan Halmeš po zvolení do funkcie predsedu.

Levickí delegáti sa počas diskusie vyjadrili k aktuálnym témam vrátane salda zahraničného obchodu. To bolo za obdobie január až november 2023 pasívne a prekročilo kritické dve miliardy eur. Hodnota 2,043 mld. eur je červeným výkričníkom pre celý agropotravinársky sektor, dokonca v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2022 sa saldo zvýšilo o 355,5 mil. eur, teda o 21%.

„Aj pod zvyšujúcim sa tlakom dovozových produktov na naše územie je obzvlášť kľúčové, aby na rovnakej úrovni bol ako poľnohospodársky, tak aj potravinársky priemysel. To, čo si doma vyrobíme, musíme v prvom rade spracovať doma, aby sme znížili závislosť krajiny na cudzích potravinách,“ dodal Milan Halmeš.

Vedenie levickej komory bude v aktuálnom zložení pracovať najbližšie tri roky. Keďže niektorí členovia predstavenstva majú za sebou už niekoľko funkčných volebných období, predseda RPPK Levice sa vo svojom príhovore dotkol aj tejto témy – mimoriadne podstatnej generačnej obnovy. Omladenie, nový vietor, inovatívne riešenia z pohľadu mladých ľudí na vývoj slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva sú žiaduce v každej jednej regionálnej komore. O to podstatnejšie bude, ako sa s touto náročnou témou popasujú aj samotní delegáti valného zhromaždenia celoslovenskej komory. Volebné valné zhromaždenie bude v máji a ani na tejto platforme sa prítomní nevyhnú diskusii o generačnej obmene.

Škody

Zástupcovia regionálnej levickej komory počas XXXIV. valného zhromaždenia okrem zvolenia nového predstavenstva zhodnotili predchádzajúci rok nielen vrátane výšky úrod rozhodujúcich agrárnych komodít pestovaných v levickej komore, ale aj výšky škôd na týchto plodinách. Najväčšie odhadované straty na úrode, ktoré spôsobila poľná zver v okrese Levice v roku 2023, boli na ozimnej pšenici za takmer 1,4 mil. eur. Išlo o poškodenú výmeru cca. 10 tisíc ha. Odhadované straty viac než 1,1 mil. eur zaznamenali aj pestovatelia repky ozimnej na ploche 6000 ha.

V rámci škôd na poľných plodinách zbierala centrálna Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) údaje nielen o škodách na plodinách za minulý rok, ale sumarizovala aj škody spôsobené silným dažďom na prelome rokov 2023/2024. Členovia levickej komory odhadujú škody na zaplavených plochách na úrovni cca. 860 tisíc eur. Problémová podmáčaná plocha s poškodenými porastami má výmeru takmer 1100 ha.

Dozvuky protestu

Jedna z najdôležitejších častí levického valného zhromaždenia sa týkala aktuálnych odborných tém súvisiacich s priamymi platbami. Medzi delegátov totiž zavítal generálny riaditeľ Pôdohospodárskej platobnej agentúry Marek Čepko spolu so štátnym tajomníkom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Vladimírom Vnukom.

Prítomných členov komory informovali o záveroch Rady ministrov EÚ, ktorí diskutovali 26. februára v Bruseli o ústupkoch komisie práve pod tlakom európskych poľnohospodárov. Slovenský minister pôdohospodárstva na bruselskom rokovaní tlmočil požiadavky SPPK ohľadom zmiernenia byrokratickej záťaže poľnohospodárov, s ktorými sa plne stotožňuje. Naše predstavy sa počas Rady ministrov stretli s pozitívnym ohlasom delegácií najmä z Estónska, Bulharska, Rumunska a Poľska.

Medzi návrhmi SPPK na zmiernenie byrokracie sa nachádza napríklad požiadavka skvalitnenia AMS systému a zníženia počtu kontrol zo strany PPA na polovicu. Pri ekoschémach navrhujeme zjednodušiť podmienky (obhospodarovanie a termíny, vynechať 30 dňovú lehotu medzi riadnym a oneskoreným kosením - nemá to žiadny význam na krajinu ani ochranu životného prostredia a zároveň vynechať nutnosť riadneho kosenia pri pasení). Súčasťou diskusie sú aj výnimky z GAEC 7 a 8. Základom všetkého je najmä včasná a ústretová komunikácia so žiadateľmi a SPPK.

Súbežne s ústupkami pre poľnohospodárov na európskej pôde sa na domácej diskutuje o rovnako zásadnej problematike - o 2. modifikácii Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Ministerstvo pre tento účel zriadilo šesť pracovných skupín, v ktorých názory praxe tlmočia aj zástupcovia komory.

Niektó to zabudol oznámiť ...

Ludsky vysvetlené a úprimné priznanie chýb, ktoré súvisia so zle nastavenými procesmi v minulosti vo vnútri organizácie – aj o tom bola diskusia s novým generálnym riaditeľom Pôdohospodárskej platobnej agentúry Marekom Čepkom. Ten na konci februára pred delegátmi levickej komory potvrdil, že niektoré schémy nevie PPA ani dnes zadministrovať, a to chybou predchádzajúcich vedení agentúry. „Keby ste mali informácie, viete sa podľa nich zariadiť, nanovo si nastaviť finančné toky a zariadiť sa aj v prípade osevov a iných vecí. Niektó to však zabudol poľnohospodárom oznámiť – to je kľúčové.“

Podľa generálneho riaditeľa PPA prijala opatrenia na lepšiu komunikáciu na regionálnych pracoviskách PPA.

„Prechádzame na častejšie krížové kontroly na 2-týždňovej báze, možno prejdeme aj na týždennú bázu. Pracovníci pracujú na nadčasy. Kontroly na mieste robíme všade tam, kde vieme. Chceme, aby ste mali čo najskôr vyplatené finančné prostriedky. No áno, táto kampaň je kritická. Tú ďalšiu nastavíme tak, aby sme si zobrali z okolitých krajín príklady toho, čo funguje,“ dodal M. Čepko.

Následné otázky a konštatovania z publika boli vecné a konkrétne: „Kde je tá zodpovednosť predchádzajúcich vedení agentúry a ministerstva? Odoberáte nám chuť o prácu na poli. Sme kontrolovaní až tak, že už nemáme chuť robiť. Ale máme dať pôdu zahraničným firmám? No nedáme ju, aj keď verím, že niektorí z nás, poľnohospodárov, to skôr či neskôr takto ukončia.“